

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 194

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, OCTOBER 9, 1962

STEV. LX — VOL. LX

Berlinski župan Brandt obiskal tudi Kennedyja

Obrazložil mu je poglede nemških socialistov na nemško vprašanje. — Rusi niso uspeli pridobiti dosti opore za podpis ločene mirovne pogodbe z rdečo Vzhodno Nemčijo.

WASHINGTON, D. C. — Berlinski župan Brandt je na svojem potovanju po Ameriki obiskal tudi Kennedyja. Sestanek med Kennedyjem in Brandtom ni ostal v naši prestolici neopazen. Brandt ni namreč samo berlinski župan, je tudi formalni voditelj nemške socialistične stranke in kot tak tudi bodoči kancler, ako nemški socialisti zmagajo pri prihodnjih volitvah, kar ni popolnoma izključeno. W. Brandt je J. Kennedyju povedal misli nemških socialistov o nemški zunanji politiki in o mednarodnem položaju, ki se v marsičem razlikujejo od Adenauerjevih.

Brandt verjame v obisk tovariša Hruščeva pri Združenih narodih in celo misli, da bo Hruščev imel pripravljenih par senzacij: morda bo celo predlagal, naj vsi trije deli Nemčije — Vzhodna in Zahodna Nemčija in Berlin — postanejo člani ZN, o čemur seveda Adenauer niti slišati ne, ker bi to pomenilo priščanje in enakopravnost za Vzh. Nemčijo.

Neutralski proti podpisu ločene mirovne pogodbe

Rusi so v naporih za pridobitev podpore svojemu načrtu rešitve berlinskega vprašanja doživeli več neprijetnih presenečenj. Proti podpisu mirovne pogodbe z Vzhodno Nemčijo se ni izjavil samo Tito, ampak tudi vse nevtralne države kot Švedska, Finska, in celo Egipt. Posebno ga je moralo zaboleti stališče egiptovskega Naserja, kajti po njem se bodo ravnale tudi povečini vse ostale afriške države. Tudi Adenauer je dal Hruščevu malo klofuto. Zah. Nemčija je namreč zažugala, da bo ustavila vsako kreditiranje Vzh. Nemčije, ako bo Ulbrichtova policija uganjalo ob berlinskem izidu take krivolčnosti, da pušča begunce kar izkrmaveti na ulici, ako se jim pobeg ne posreči.

Amerika se bo borila za Berlin

BERLIN, Nem. — Zahodnoberlinski župan Willy Brandt je po povratku iz Washingtona izjavil časniki, da bo Nikita Hruščev moral v vojno, če jo res hoče imeti zaradi Berlina. "Predsednik Združenih držav in njegova vlada sta odločena do zadnjih posledic ostati v Berlinu in braniti našo skupno svobodo," je dejal Brandt. Napovedal je nato, da pričakuje važne dogodke v reševanju vprašanja Berlina v naslednjih dveh do treh tednih.

Brandt utegne razglasiti ljudsko glasovanje v Zah. Berlinu o vprašanju: Ali naj ostanejo zavetniške čete v Zah. Berlinu ali naj ga zapustijo?

Novi grobovi

Louis Colagross
Po dolgi bolezni je umrl v Lake County Memorial bolnišnici 54 let stari Louis Colagross s 35936 Galilina Drive v Eastlake, O., doma v Sheffieldu v Alabami, mož Bernardine (Berthe), roj. Kushlan, oče Conrada, Jeroma, Louisa, Dale in Bernardine Hood, stari oče trem. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnice na Lake Shore Blvd. v četrtki ob 8:30 v cerkev Brezmadežnega Spočetja v Willoughby ob 9:30, nato na All Soul pokopališče.

V Boga zaupamo!

Tako je izjavil Predstavniški dom Kongresa Združenih držav.

WASHINGTON, D. C. — Predstavniški dom je nedavno sprejel resolucijo, ki določa zanj geslo "V Boga zaupamo!"

Predlog za resolucijo je stavil kong. Fred Marshall, demokrat iz Minnesote. Po sprejetju resolucije so z zlatimi črkami napisali geslo nad sedež predsednika Predstavniškega doma. Ko bo Kongres nehal zasedati, bodo geslo vklesali na marmorno steno nad sedežem predsednika Doma kot dokaz, da so Združene države dežela vernih ljudi, ki priznavajo svojega Stvarnika in so mu voljni izkazati dolžno čast.

Doslej smo imeli napis "V Boga zaupamo!" le na našem denarju. Ko je Vrhovno zvezno sodišče odločilo, da je od države New York sestavljena molitev v javnih šolah neustavna, je dežela dobila vtis, kot da se Združene države odmikajo od Boga. V Predstavniškem domu sprejeta resolucija, naj bi potrdila javno znova, da je Amerika verna dežela in da odločitev Vrhovnega sodišča v tem pogledu ni položaja prav nič spremenila.

Ženska stara 80 let čez Niagarske slapove v smrt

NIAGARA FALLS, N. Y. — Policija je včeraj objavila, da je 80 let stara Josephine Dashineau šla v Niagara reko kakih 600 čevljev nad ameriškimi slapovi. Reka jo je zgrabila in jo poglajala preko slapov v smrt. Njeno truplo so našli pet ur kasneje.

Iz poročila ni razvidno, kako se je moglo kaj takega zgoditi, saj je na bregu Niagare vedno dovolj ljudi.

Hruščev si naložil več kot dovolj posla

Po proslavi oktobrske revolucije bo šel na zasedanje ZN v New York, v decembru pa bo gostil v Sovjetiji Jesipa Broza-Tita.

MOSKVA, ZSSR. — diplomati sodijo, da si je Hruščev zopet naložil dosti dela v notranji in zunanji politiki.

Najprvo mu bo treba praznovati običajno obletnico oktobrske revolucije. Govorniški del te proslave prepustita navadno vojnemu ministru, toda na slavnosti, večerjah in pojedinah mu ne da žilica, da bi molčal. Kaj naj pove? Letos bo malo v zadregi. Takoj po praznovanju jo bo namreč odrinil v New York na zasedanje Združenih narodov. V krogih zahodne diplomacije ne dvomijo, da Hruščev namerava resno napraviti to pot, dasiravno jo uradno še ni razglasil. Kakšne cilje zasleduje s to potjo, še ni povedal, gotovo jih ne bo tudi na proslavi obletnice oktobrske revolucije.

Washington mu je že dal razumeti, da se bo lahko sestal s Kennedyjem, ako ne bo med tem delal kakih sitnosti v berlinskem vprašanju. Kot se vidi, je Kennedy postavil precej nizko ceno za svoj pristanek na razgovor s Hruščevim.

Ko se bo Hruščev vrnil domov, bo moral gostiti Tita. Sovjetska agencija Tass je namreč napovedala, da bo v decembru Tito obiskal Rusijo. Ali bo prišel tja kot gost ali kot turist na počitnice, o tem Tass ne govori. Zato tudi ni jasno, ali bo Tito šel v Moskvo ali kam na počitek ob Črnem morju. Vsekakor se bo Tito dobro obdal s spremljevalci, ki jim bo na čelu njegova žena Jovanka.

Dvomimo, da bi ta čedna družba hotela preživeti svoje počitnice samo na obali Črnega morja, ki pozimi ni ravno zabavna in kratkočasna, čeprav je drugače po svoje lepa. Tito ne gre na Rusko, da bi občudoval prirodne lepote na Krimu in Kavkazu.

Skok iz 4. nadstropja v svobodo

BERLIN, Nem. — V noči od nedelje na ponedeljek je skočil neki Vzhodni Nemec iz 4. nadstropja v Bernauer Strasse v mrežo, ki so jo pred hišo, še v zahodnem Berlinu, držali gasilci.

Begunec je bil lažje ranjen, prav tako tudi eden izmed gasilcev, ki so držali mrežo.

Iz slov. naselbin

TUCSON, Ariz. — Tu je umrl 68 let stari Ivan M. Lebar z 5240 E. 28 St., mož Magdalene, roj. Kramar, oče Ivana, Stephen, Marthe Bukovec (Cleveland, O.), Margaret Stahlnecker, Rev. Ivana Michaela, (franciškan v Pennsylvaniji), brat Matija in Petra (v Jugoslaviji) in osemkrat stari oče. Pokojni je bil član Društva sv. Pavla št. 10 in Društva sv. Stefana št. 224 (v Clevelandu) in Društva Najsv. Imena v Tucsonu. Pokopali so ga na tukajšnjem pokopališču.

Napovedujejo zopet velik primankljaj!

Namesto pol milijona dolarjev prebitka napovedujejo sedaj 7.7 milijona primanjkljaja v zveznem proračunu za l. 1962-63.

WASHINGTON, D. C. — Zvezni proračun za tekoče leto 1962-63 predvideva 92.5 milijona dolarjev izdatkov in 93 milijonov dolarjev dohodkov.

Dohodki so bili po sedanjih ugotovitvah gospodarskih strokovnjakov brez dvoma previsoko ocenjeni. Sedaj trdijo, da bodo težko presegli 85.5 milijonov. Pri tem bodo izdatki narasli za blizu bilijon. Namesto okoli pol bilijona prebitka, ki ga napoveduje uradni proračun, bo po vsem sodeč 7.7 bilijonov primanjkljaja.

To bo vsekakor povzročilo zvezni vladi nove težave na finančnem področju, posebno v njenih naporih ohraniti trdnost dolarja doma in v tujini.

Pri vseh teh napovedih ne smemo pozabiti, da je za nami šele prva četrtina tekočega proračunskega leta in da se položaj pred njegovim potekom lahko še bistveno spremeni. Vsekakor sedanj položaj ne kaže dobro za kako resnično večje znižanje davkov, ki ga je predsednik Kennedy pogojno napovedal za prihodnje leto.

Najnovejša Polaris rakete bodo letale že 2,500 milj daleč

CAPE CANAVERAL, Fla. — Vojna mornarica je preskusila že tretjič najnovejšo Polaris raketo, ki naj leti 2,500 milj daleč. Tretji poskus se ni popolnoma posrečil, ker so raketo morali med potjo razstreliti, najbrže jo je zavila v napačno smer.

Na oporišču radi tega niso vznemirjeni, podobne težave so imeli pri preskušanju vsake nove rakete.

KUBANSKI PREDSEDNIK NAPADEL ZDA PRED ZN

Predsednik republike Kube Osvaldo Dorticos Torrado je včeraj pred glavno skupščino ZN ostro napadel Združene države zaradi njihove politike proti komunistični Kubi. Skupščini je predložil, naj napovedano ameriško blokado Kube označi za vojno dejanje. — Zastopnik ZDA A. Stevenson je odgovoril na tiskovni konferenci, da ZDA Kube ne bodo napadle, ne bodo pa tudi dovolile, da bi "kdo drugi" napadel katero izmed držav na zahodni poluti.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Na zasedanju glavne skupščine Združenih narodov so začele zopet padati ostre besede. Predsednik kubanske republike Osvaldo Dorticos je včeraj v eno uro in tri četrti dolgem govoru napadel Združene države, jih dolžil, da hočejo vreči revolucionarno vladno na Kubi in da v ta namen uporabljajo nedovoljena sredstva. Od glavne skupščine ZN je zahteval, da proglase morebitno pomorsko blokado Kube od strani Združenih držav za vojno dejanje. Poslušalci na galeriji so Kubanca ponovno prekinili s klici "Morilec" in podobnim. Policija je bila končno prisiljena galerije zapreti za vse razen za one, ki so imeli posebne izkaznice. Zastopnik ZDA Adlai Stevenson je takoj po govoru Dorticosa izjavil pred glavno skupščino, da v smislu tradicije ZN ne bo odgovarjal na napade tujega državnega poglavarja v ZN, bo pa na nje odgovoril na tiskovni konferenci.

Na tiskovni konferenci je Adlai Stevenson dejal časniki, da bodo Združene države nadaljevale z gospodarskim pritiskom na Kubo kot z "najmanj nasilnim načinom" boja proti komunistični nevarnosti na zahodni poluti. Izjavil je, da ZDA ne bodo napadle Kube, da dodal, da "vzdrževanja komunizma v Amerikah ne more biti stvar razprave."

Nasprotniki Castra so najmanj petkrat prekinili govor predsednika Dorticosa, nekajkrat pa so se oglasili tudi podporniki Castra, med katerimi je bilo največ pisarniškega osebja sovjetskega zastopstva pri ZN. Do izgrediv je prišlo tudi pred slopjem ZN. Tam so se nasprotniki Castra nekajkrat udarili s Castrovimi zagovorniki. Policija je prišla kakih 30 oseb, narkar je nastopil mir.

Polnočnice med 10. in 11. oktobrom bodo dovoljene

RIM, It. — Iz Rima prihaja novica, da je sv. oče dovolil vsem duhovnikom, da bero polnočne maše med 10. in 11. oktobrom v namen drugega vatikanskega koncila, ki bo otvorjen 11. oktobra. Sv. oče je dal to izjavo na svoji zadnji splošni avdienci, ki jo je še imel pred začetkom koncila.

Kako bo s sv. mašami, bodo verjetno odločevali škofje, vsak za svojo škofijo.

Uganda nova neodvisna država v črni Afriki

KAMPALA, Uganda. — Z današnjim dnem je po 66 letih prenehala biti Uganda angleška posest, postala je nova neodvisna država v vzhodnem delu srednje Afrike. Dežela zavzema zgornje porečje Belega Nila in ozemlje severno od jezera Viktorija in ima skupno 6 in pol milijona prebivalcev — črncev.

Pri slovesnosti neodvisnosti zastopata kraljico Elizabeto II. vojvoda in vojvodinja Kentska, ki ostaneta tu 10 dni na uradnem obisku.

Predsednik vlade Obote je razglasil amnestijo, na temelju katere je bilo izpuščenih okoli dva in pol tisoč jetnikov, ki so bili v ječi zaradi političnih in drugih nekriminalnih prestopkov.

Uganda je ena izmed najbolj pokristjanijenih držav črne Afrike.

Kuba ima posebno radio oddajo za črnce na Jugu

WASHINGTON, D. C. — Havana je začela v nedeljo posebno oddajo za črnce v južnih državah Unije pod imenom "Radio Free Dixie." Spored oddajo okoli polnoči v angleščini.

V prvi oddaji so se zavzemali za "borce za svobodo," napadali "rasiste" in zagovornike segregacije. "Več in več črncev se upira proti postopku z njimi v Združenih državah," je trdil govornik Radia Free Dixie.

Spored je prenašala havanska postaja "Radio Progreso," ena izmed več močnih kubanskih postaj z oddajami na srednjih in kratkih valovih, usmerjenih v Latinsko Ameriko.

Kaj moti najbolj voznike?

DETROIT, Mich. — Ameriški avtomobilski klub je objavil, da je povpraševanje velikega števila avtomobilistov po vsej deželi pokazalo, da so ti najbolj nejevoljni na hiše na kolesih, ki jih vlačijo s seboj avtomobili po vlecestah, na gost in zapleten promet v središčih velenest in na umazana — stranišča.

Kdor se je kdaj kaj dalj časa vozil skozi našo deželo, bo rad priznal, da so ga omenjene tri stvari v resnici najbolj motile.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima sejo jutri v sredo zvečer ob navadnem času.

Podr. št. 15 SZZ ima jutri, v sredo, ob 7:30 zvečer sejo v SND na E. 80 St.

Zadušnica — Jutri ob 6:30 bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Mary Štruna ob 4. obletnici smrti.

Pohištvo zastoj — Divan, mizo, omaro in nekaj stolov dajo zastoj potrebnim ljudem na 1258 E. 61 St.

Celebrezze hoče svoje tajništvo reorganizirati

WASHINGTON, D.C. — Celebrezze ima v svojem tajništvu združena kar tri področja, ki ne spadajo čisto skupaj: zdravstveno in socialno, kar bi se še dalo združiti, nikakor pa ne prosvetno. Zato je tudi ob začetku svojega gospodarjenja naletel na iste težave kot vsak njegov prednik: kako združiti ta tri področja.

Vsak njegov prednik jih je združil po svoje, isto bo moral napraviti tudi on. Seveda je v pomirjenju javnosti in prizadevanju federalnega uradništva izjavil, da njegove upravne reforme ne bodo v bistvu menjale sedanjega administrativnega sistema.

Ostra kazen

MOSKVA, ZSSR. — Okrožno sodišče Sovjetske republike Kazakstan je obsodilo na smrt z ustrelnostjo dva državljana, ki sta bila obtožena posilstva.

Zadnje vesti

HAVANA, Kuba. — Razgovori med Donovnom, odvetnikom iz New Yorka, in Castrom o izpustitvi jetnikov lanske invazije na Kubo so pred uspešnim zaključkom, Castro bo dobil za 1113 jetnikov velike količine zdravil in hrane. Napovedujejo, da bodo jetnike že v bližnjih dneh prepeljali v Združene države.

WASHINGTON, D. C. — Gen. B. Hamlett, namestnik načelnika glavnega stana armade ZDA, je izjavil, da se je tok vojne v Južnem Vietnamu obrnil proti rdeči gverili. To je prva tako optimistična izjava visokega zastopnika ameriških oboroženih sil.

OXFORD, Miss. — Na tukajšnji univerzi, kjer od zadnjega septembra črnci Meredith obiskuje predavanja, je na splošno mirno. Včeraj je prišlo do manjšega izgrediva, ko je nekdo vrzel kamen v kafeterijo, kjer je Meredith jedel. Zvezne oblasti so umaknile del vojaštva in zveznih maršalov, vendar je ostalo v Oxfordu in bližnji okolici še vedno okoli 7000 mož redne armade.

CARACAS, Venez. — Nova nasilja in streljanje je prisililo predsednika republike Betancourta, da je začasno ukinal ustavne svoboščine in nastopil ostro proti nasilnikom. Vojski so vdrl v poslopja, od koder so nasprotniki vlade streljali, in prijeli večje število oseb.

Večinoma oblačno in hladnejše. Najvišja temperatura 65.

Vremenski prerok pravi:

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 194 Tuesday Oct. 9, 1962

Zbiranje gradiva za zgodovino slovenskega izseljenstva

H.

Pretekli teden smo objavili na tem mestu glavne dele "Vabila za zbiranje gradiva za zgodovino slovenskega izseljenstva," ki je bilo 10. septembra letos razposlano v razna središča slovenskega izseljenstva po vsem svetu, pred vsem pa seveda v Združene države in v Kanado. Iz njega je razvidno, da sta dala pobudo za to Slovenska izseljenška matica in "Inštitut za zgodovino delavskega gibanja" v Ljubljani.

Za Slovensko izseljenško matico smo že ugotovili na osnovi izjav njenega predsednika na njenem običnem zboru, da je to organ Zveze komunistov Jugoslavije za delovanje med izseljenci. To kaže redno tudi s svojim delom. Kljub svoji jasni povezanosti s Komunistično partijo bi mogla Slovenska izseljenška matica uspešno zbirati gradivo za zgodovino slovenskega izseljenstva, če bi imela za to voljo in bi bila pripravljena delo izročiti v roke objektivnih strokovnjakov.

Drugi pobudnik zbiranja gradiva za zgodovino izseljenstva je "Inštitut za zgodovino delavskega gibanja." Njegovo zanimanje je omejeno, enostransko, zato bo tudi zbiranje gradiva enostransko.

Pod vabilom je podpisana še cela vrsta ustanov in organizacij iz Slovenije in iz Združenih držav. One iz Slovenije utegnejo sodelovati pri hranjenju, urejanju in uporabljanju gradiva, te v Ameriki pri njegovem zbiranju.

Med ljubljanskimi ustanovami ni zgodovinskega seminarja univerze, ki bi bil za obdelavo zbranega gradiva najprirodnejša in najpripravnjša skupnost. Pod vodstvom univ. profesorjev Dr. Milka Kosa, dr. F. Zwiterya ali kakoga drugega strokovnjaka za slovensko zgodovino bi člani seminarja za slovensko zgodovino gradivo za izseljenško zgodovino načrtno obdelali. Izsledke iz predelane gradiva bi nato lahko poklicni zgodovinar združil v enoto. Seminar bi imel dela za več let. Pomislamo samo na slovenske časopise, ki je izhajalo v Združenih državah v zadnjih 70 letih. Samo 60 letnikov Ameriške Domovine bi dalo več pregledovalcem dela za več mesecev. Treba je vzeti v poštev Amerikanskega Slovenca, Enakopravnost, Glas naroda, Prosveto, glasila bratskih in drugih organizacij, knjige in knjižice, ki so izšle ob raznih obletnicah. Ohranjenih je še dosti arhivov in zapisnikov najrazličnejših društev. Važne so rojstne in krstne knjige slovenskih fara ter zapiski o njihovem delu.

Vse to gradivo bi bilo mogoče dopolniti še z osebnimi spomini cele vrste rojakov in rojakin. Predelovalci gradiva bi lahko stavili rojakom v Združenih državah v posameznih naseljih vprašanja, ki bi dopolnila njihovo sliko o določenih dogodkih in položajih iz preteklosti. To, kar človek zapiše sam, ni vedno važno za zgodovinarja. Čisto nekaj drugega je, če more oni, ki preteklost preiskuje, sam staviti vprašanja. Danes še obstoja možnost za tak način proučevanja. Žive priče so še na razpolago, čeprav jih je že veliko odšlo v večnost.

Na ta način je zbiral gradivo za zgodovino slovenskega izseljenstva v Združenih državah John Jerich in nato zbrano objavil v svojem časopisu "Tuji svet." To je dragoceno gradivo, ki ga je treba ohraniti! Nekaj podobnega gradiva je zbral Frank Turk v svojem "Slovenskem pionirju." Večino dela je treba še opraviti.

Ni misliti, da bodo pionirji sami pisali, treba je iti k njim, se z njimi razgovarjati, povpraševati in nato zapisati. Tako delo bi lahko vršili slovenski dijaki na ameriških visokih šolah, lahko pa tudi člani zgodovinskega seminarja v Ljubljani, če bi mogli za kak čas v ameriško Slovenijo. Saj prihajajo sem vsakovrstni "strokovnjaki" in se sprehajajo po naši deželi. Čemu ne bi prišel sem kdo in se pri tem lotil res koristnega opravka? V kolikor bi šlo takim obiskovalcem iz Slovenije za resno delo, bi nemara brez težave dobili pri svojih rojakih v slovenskih naselbinah brezplačno hrano in stanovanje. Pri tem bi se spoznali še z ameriškinimi razmerami, kar bi jim kasneje moglo samo koristiti.

V zvezi z zbiranjem gradiva za zgodovino slovenskega izseljenstva je treba omeniti zbirko pokojnega Erazma Goršeta v Clevelandu, A. Pogorelca v Minnesoti, in podobne zbirke drugod, ki so šle v veliki meri v nič, ker ni bilo nikogar, da bi se za nje pobrigali!

Ameriški Slovenci sami bi bili sposobni zbrati dober del gradiva in ga morda tudi obdelati, če bi bilo za to med nami več smisla. Žal ga ni, Bog ve kaj. To se je pokazalo, ko se je zagnal za to delo Dr. Cvetko Gregorič. Iskal je podpore za svoj načrt na vseh straneh, ne da bi kje uspel.

Doslej imamo o slovenskih izseljencih v Združenih državah dve obširnejši tiskani deli, Zavrtinkovo zgodovino prednih Slovencev in Trunkovo zgodovino katoliških Slovencev. Obe knjigi sta že precej redki, vendar jih je še ne-

kaj med našimi starejšimi ljudmi. V njih je zbranega dosti gradiva, ki je sicer po večini že propadlo.

Nekaj gradiva bi bilo brez dvoma mogoče dobiti tudi po arhivih in knjižnicah v samih Združenih državah.

Precej gradiva je, kot piše, zbral Slovenian Research Center dr. E. Gobca in njegovih sodelavcev. Precej imajo zbranega tudi razni posamezniki kot prof. Janez Sever in pisatelj Karl Mauser v Clevelandu.

Vprašanje je, ali so voljni vsi posamezniki, organizacije in ustanove, ki imajo del gradiva za slovensko izseljenško zgodovino, tega izročiti v roke Slovenske izseljenške matice in Inštituta za delavsko zgodovino v Ljubljani. Iz "Vabila," ki so ga poslali iz Ljubljane, je namreč razvidno, da jim tam ne gre za pisanje stvarne zgodovine slovenskega izseljenstva v okviru zgodovine slovenskega naroda, ampak prej za pisanje zgodovine "delavskega gibanja" in komunizma med slovenskimi izseljenci. O tem se moramo posebej pogovoriti.

BESEDA IZ NARODA

Slovenske žene in matere pri Mariji Vnebovzeti so romale

Cleveland, O. — Pod pokroviteljstvom društva Slovenskih žena in mater pri Mariji Vnebovzeti je bil prirejen v nedeljo, 30. septembra, zanimiv ter podučljiv izlet v Strassburg, O., k samotni cerkvi sv. Petra na Gori. Pod vodstvom č. g. Josipa Godine smo zavzeli prestore na udobnem busu ter se odpeljali izpred Nove šole ob najkrajšem vremenu, ki smo se ga mogli nadejati vsled velikega neurja prejšnjih dni.

Na Eddy Rd. je še pristopila častljiva 84-letna gospa s hčerko ter se pridružila z velikim veseljem romarski skupini. Father Godina nas je opozoril, da se sedaj peljemo mimo edinostvene kat. cerkve, ki je zamorska božja pot Naše Gospe iz Afrike; postali smo še v Newburgu, kjer je pristopil G. Anton Meljač z gospo ter privedel s seboj še šest romarjev, ki so napolnili vse sedee na busu.

Medpotoma je č. g. Godina predstavil udeležence romanja, ki so bili: G. Rudi Knez z družino, gospodična Marinka Petrič, družina Ivan Rigler, G. Math Tekavec, gospa Gostič, Mr. in Mrs. Gerich, družina Alojzij Bajc, gospa Tominc, Mr. in Mrs. Zagorc in drugi, odlična družba, ki se udeležuje na en ali drugi način pri Oltarnem društvu, pri Marijini Legiji ali pri Slovenski šoli.

Naš bus je krenil na cesto 21, ki teče vzporedno s kanalom; Rev. Godina nam je razložil nekdanji pomen teka kanala, ki gre milje in milje na daleč. Po njem so nekdanj plule ladje, ki so prevažale blago, živino in ljudi. G. Meljač se še spominja, kako so tovarne ladje vlekli konji iz Clevelanda v Akron, kar jim je vzelo ves dan. Po teci cesti smo prišli v Pensinsulo, kjer župnikuje Rev. Ludvik Virant; kmalu za Pensinsulo smo se ustavili pod velikanskim mostom ter občudovali orjaški umotvor moderne tehnike; primerjali smo ga mostu v Borovnici, ki je sicer malo krajši, a je bolj obudovan in slaven, ker je velik čudež delavnih rok.

Nato smo šli skozi Massillon in Navarre ter se bližali Strassburgu; že od daleč smo ugledali cerkvico sv. Petra in jo pozdravljali:

"Cerkvica vrh gore, cerkvica bela; vsak dan pozdravlja te duša vesela."

V podnožju gore nas je že čakal vodnik-cerkovnik, ki je bil poslan iz župnišča v Strassburgu, da nam kaže pot ter odklene vrata svetišča. Father Godina nam je razložil, da so to cerkvico pred 120 leti postavili nam seljenci iz Nemčije, ki so se tod okrog naselili; postavili pa so cerkev na goro z namenom, čim višje je cerkev, tem bližje so božjemu Stvarniku. Z ljubeznijo ter žrtvami so donášali težke hlode ter sestavljali svetišče, pri tem niso rabili nobenega žebelja, postavili so tudi šolo, ki pa je ni več, tudi zvana niso pozna-

bili obesiti v nizki stolpič. Na tratu pred cerkvijo so pritrtili velik, lesen križ ter si uredili okrog cerkve pokopališče; svetišče so krasili z rožami, ki so jih nalašč gojili za kras cerkve, ako so osveže zmanjkale, so pa naredili umetne cvetlice iz papirja, ki se še danes vidijo pod steklom.

Cerkev je majhna in primitivna, ampak, kar se je vršilo v njej tekom stoletja, to povišuje ter povzdiguje pomen cerkvice, v kateri se je obdržal tudi sv. misijon. Ker na trati pred cerkvijo ni bilo več prvotnega križa, so ob priliki misijona naredili drugega, težkega iz hrastovega lesa ter ga nesli na goro v procesiji. Nosil ga je en sam človek na svojih ramenih na čelu procesije. Pa je postal mož, tako izmučen in zdelan, da je omagal in da mu je moral še nekdo drugi pomagati, kakor nekoč Simon iz Cirene Kristusa na goro Kalvarijo. To je naredilo na vernike tako globok vtis, da so vsi v solzah prišli na goro.

Na gori smo uživali čisti, gorski zrak, razgled z gore pa je bil naravnost krasen, zdelo se nam je, da smo nekje v Alpah.

Po južini nas je vabil zvon k litanijam; pred oltarjem so klečali Rev. Godina, č. Rigler, G. Tekavec in G. Knez. G. Rigler je intoniral litanije, romarji od zadaj so odpevali z Marijinimi pesmi. Č. g. Godina je še zmoli "Pod Tvoje varstvo približimo" ter nas blagoslovil. Zadolnela je prekrasna "Lepa si, lepa si roža Marija," na kar so se romarji poslovlili od prijazne cerkvice na gori. Pri vratih je stal presenečeni ter do solz ginjen cerkovnik, ki ni vedel, kako bi romarje čim lepše pozdravljati se jim zahvaljeval za tako krasno petje, katerega mogoče še nikdar niso slišali v svojem življenju. Bilo je res krasno slovensko petje v nemški cerkvi, ki se je mogoče v sto letih, tu prvič slišalo. Čudovita je slovenska pesem, v njej se skriva očarljiva moč, ki gane tudi trdega Nemca do solz.

Z gore smo šli naravnost v Fort Lawrence pri Bolivarju, ki je bil v dobi revolucije najzadnejša utrdba, v kateri je bil komandant George Washington. Ogledali smo si tudi vas Zoar, kjer so verski prenapeteži iz Nemčije ustanovili pred sto leti svojo komunistično občino, ki se je vzdržala od leta 1817 do 1898. Pri Doverju smo videli visoki jez čez reko Dover, ki varuje pokrajino poplave. Iz Doverja smo prišli v nekdanje katijansko naselje Schoenbrunn pri New Philadelphia. V letu 1772 so se tam naselili moravski husiti s svojimi misijonarji ter tvorili svojo zasebno, versko občino; imeli so svoje hišice, delavnice, cerkev in učilnico, misijonarji so vršili verska opravila ter poleg tega bili tudi učitelji v šoli. Leta 1777 je izginila iz Fort Lawrence generalova žena. Po dolgem iskanju so našli njeno krvavo obleko v indijanskem naselju. Razjarjeni general je dal naselbini dve uri odloga, da se tisti javi, ki jo je umoril. Javil se ni nihče in še danes ne vedo, kdo jo je umoril; general je nato poslal svoje vojake ter dal po-

moriti vse naselje do zadnjega — 94 ljudi je izgubilo življenje, kot žrtve strašnega maščevanja. V oddolžitev tega pokolja, je država dala postaviti nedolžnim žrtvam dostojen spomenik.

Iz Schoenbrunn smo se vrnili domov; zahvaljevali smo se Fathru Godini za tako odlično vodstvo, za njegovo vrlo podučljivo razlago in tolmačenje zanimivosti, ki bi sicer ostale nam prikrite. Izrazili smo tudi upanje, da bi se znašli zopet skupaj na tem busu prihodnje poletje; v tem upanju smo se razšli ter *

Dobro je, da že sedaj opozorimo na prihodnjo prireditve, na koncert Pevskega zbora "Ilirija," ki se bo vršil na Martinovo nedeljo 11. novembra, ob 4. popoldne v Cerkvni dvorani. O tem bo prav gotovo še kaj napisanega v Ameriški Domovini, dobro pa je, da že sedaj rezerviramo to nedeljo za koncert, ker s tem pokažemo, da znamo dobro ceniti naše požrtvovalne ter odlične pevce. Ernest Terpin.

Joseph G. Skerl nov slovenski pogrebnik

Cleveland, O. — Veseli smo, kadar slišimo, da je kdo izmed našega mlajšega rodu napredoval, se povzpел do boljšega položaja, si pridobil več izobrazbe. Danes bi na tem mestu rad omenil našega novega slovenskega pogrebника Josepha G. Skerla, sina slovenskih staršev, Mr. in Mrs. Joseph Skerl, 19607 Preston Rd. Warrensville, Ohio. Njegov oče je sin znanega, sedaj že pok. Antona Skerla iz Newburga, mati pa hčerka Jerrya Papeža s 4444 E. 154. St.

Mladi Jožek je po končani ljudski šoli obiskoval Cathedral Latin in jo z uspehom končal. Nato je nadaljeval študij na John Carroll University in odšel končno na pogrebniško šolo v Pittsburgh, ki jo je letos v septembru uspešno končal.

Pogrebniški stan je vreden časti kot vsak drugi v človeški družbi. Steti ga moramo med najstarejše poklice v človeški družbi. Velik ugled je užival v starem Egiptu, kjer so ugledne mrlične na umetni način shranjevali v grobove, kjer so se ohranili skozi tisočletja kot mumi. Sv. Pismo stare zaveza poroča, kako je Tobija v babilonski sužnosti pokopaval mrlične. Bog mu je to štel v dobro ter ga ohranil, da se je vrnil v svojo domovino.

Mladi Jože Skerl, ki razume in govori slovensko, je začasno zaposlen pri Berkowitz Kumin Inc. Memorial Chapel na 1985 S. Taylor Rd., Cleveland Heights, da izpopolni svoje znanje in dobi potrebno skušnjo. Jože je še fant in živi pri svojih starših.

Jožetu Skerlu iskreno čestitamo in mu želimo obilo uspeha v njegovem poklicnem delu. Iskrene čestitke tudi njegovim staršem in starišem Mr. in Mrs. Jernej Papež.

Jakob Resnik.

Dr. Alfonz Levičnik, železomašnik

Cleveland, O. — Sicer je že kar precej časa od tega, kar je v starodavni cerkvi sv. Kancijana in tovarišev v Kranju v Slove-niji opravil železno mašo profesor g. dr. Alfonz Levičnik, toda gotovo še ne prepozno; spodobi se namreč, da se tudi ameriški rojaki vsaj na skromen način spomnimo tega svetega starč-

VESTI IZ SLOVENIJE

V Ihanu in Črnelem

Ljubljanski agrokombinat, kot imenujejo sedaj v Jugoslaviji državna veleposestva, ima v Ihanu pri Domžalah velik obrat za gojenje prašičev, takozvanih bekonov, ki naj bi dajali v Ameriki tako priljubljeni "bacon", v Črnelem, malo dalje proti Kamniku, onstran velike ceste, pa imajo velik obrat za rejo goveje živine. Oba obrata menda kar dobro uspevata, zato so ju koncem avgusta razkazali Josipu Brozu-Titu in njegovi Juhanci. V njunem spremstvu je bil poleg Marinka in Ivana Mačka tudi predsednik občine Domžale Franc Habjan.

Vožnje po Ljubljani

Turistično društvo Ljubljana-Prule si je oskrbelo motore čoln "Bober", s katerim misli v lepih dneh vzdrževati izlete po Ljubljani vse do njenega izvira nad Vrhniko. Čoln je izdelal iz starega gradiva Karel Kisl v Ljubljani.

Prenekateri so šli pri gobah — po gobe

Uprava podjetja "Gosad" v Ljubljani, ki že od leta 1945 odkupuje, predelava in izvažata zdravilna zelišča ter sveže in suhe gobe v tujino, pojasnjuje v listu "Delo", kak nered vlada na gobjem trgu. Ljudje se nič ne izuče, trdi podjetje Gosad in nato navaja, da so nekatera podjetja leta 1957, ko je vladal podoben nered kot letos, izgubila pri kupčiji z gobami na milijone, neko podjetje baje kar 40 milijonov. Gobe so nakupovali v prepričanju, da bo cena na tujem trgu rastla ali vsaj ostala na tedanji višini. Ko je ta nenadno zaradi porasle ponudbe in zmanjšanja povpraševanja

padla, so oni, ki so računali na velik dobiček, napravili nepričakovano veliko izgubo. Pri trgovini z gobami so — šli po gobe, kot pravi naš narod. Gosad trdi, da letos položaj na gobjem trgu v Sloveniji ni dosti boljši in opozarja zadrage pred morebitnimi izgubami. Gobe so odkupovali koncem avgusta po 1500 do 2000 dinarjev za kilogram.

Nova smučarska skakalnica v Bovcu

V Bovcu v gornji soški dolini so začeli letošnje poletje graditi novo smučarsko skakalnico, ki naj pritegne v ta gorski kot nove obiskovalce zlasti pozimi. — Skakalnico je gradila mladinska brigada, dogradili jo bodo strokovnjaki.

Buržuazno-demokratski sistem

Edvard Kardelj je 29. avgusta pisal v ljubljanskem "Delu" o "Vlogi ljudske skupščine" v novi ustavi, pri tem se je obregnil močno ob one, ki zahtevajo več strank. Takole je zapisal: Seveda trdijo analitiki našega političnega življenja z antisocialističnih pozicij, da nikakršna Ljudska skupščina ne more biti dobra, če ne obstoji klasični večstrankarski buržuazno-demokratski politični sistem. To pa so zelo zastarela pojmovanja... — Kdor torej zagovarja svobodni demokratski sistem z več strankami in svobodno politično organizacijo, ta je po besedah Kardelja in njegovih somišljenikov — tudi ted med nami v Ameriki — nazadnjak, logično je torej oni, ki je proti temu in za enostrankarsko "ljudsko demokracijo" — naprednjak ali progresivec. Ne pozabimo tega, kadar nas titovci pitajo s progresivnostjo in delom za narod!

spod!

K slovesnosti dr. Levičnikove železne maše 22. julija t.l. so prihiteli v Kranj iz Ljubljane nekdanji jubilarntovi učenci: generalni vikar prelat dr. Jože Pogačnik, kanonik prof. Jaka Šolar, prof. dr. Jak. Fabijan; njim so se pridružili duhovniki kranjske dekanije z dekanom msgr. Vik. Zakraskom. Jubilarnta je v cerkvi najprej pozdravila 6-letna Irena Jekovčeva, za njo pa se mu je v imenu župnije zahvalil za sv. maše, molitve in žrtve in za tiho nekdanje 8-letno delo v spovednici v Kranju župnijski upravitelj Franc Blaj. Gen. vikar dr. Jože Pogačnik je nato v pomenljivem govoru prikazal jubilarntovo življenje, zlasti duhovniško, v drugem delu govora pa je razpravljal o velikem socialnem pomenu duhovnika, ki je tudi današnjemu času tako zelo potreben. Pevski zbor pod vodstvom Andreja Studena je potem zapel "Železomašnik, bod' pozdravljen!"

Presvete železomašne daritve ni opravi jubilarnt sam — opravi bil je svojo daritev na svojem domu — slovesno sv. mašo je opravil dr. Jože Pogačnik; jubilarnt pa ji je na sedežu prisostvoval. — Papež Janez XXIII. je to za priliko poslal jubilarntu in vsem, ki so se udeležili maše, očetovski blagoslov. Po zahvalni pesmi so se vsule množice, da vidijo železomašnika še enkrat ob blizu in da sprejmejo spominsko podobico. Ganljivo je bilo, ko so mnogi, mnogi v otroškem spoštovanju poljubili roko, ki je tolikokrat držala zanje Boga blagoslovljenega, ki se je tolikokrat dvignila nad njimi in mir in spravo z neskončno svetim Bogom. Male otroke pa je jubilarnt pokrižaval in blagoslavljal kot nekdanji božji Učenik, prijatelj malih in čistih src.

Končno naj dodam, da je prihitel iz Belgrada k slovesnosti v Kranj tudi protonotar prelat dr. Janez Jenko.

S.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

V medsebojni pomoči je gos-
podarski napredek

Te dni je v Torontu izšla raz-
množenina "Naša Moč." Je to
26. številka glasila župnijske
Hranilnice in Posojilnice. Pod
zaglavij "Pred petimi leti" in
"Po petih letih" prinaša nekaj
zanimivih podatkov o prvih za-
četkih tega denarnega zavoda.
Poslovanje se je začelo v sep-
tembru 1957. leta in sicer v če-
trtek 12. sept. Z ustanovnimi
člani, ki so se vpisali že na ob-
čnem zboru 25. avgusta 1957,
je članstvo do konca septembra
1957. naraslo na 80. Vloge so v
prvem mesecu narasle na 3,252
dolarja. Največja enkratna vlo-
ga je bila \$703.00. V tem prvem
mesecu je obiskalo urad 46 čla-
nov. Izšla je že tudi prva števil-
ka "Naše Moči."

Po petih letih je slika precej
drugačna. Hranilnica in Poso-
jilnica služi članom obeh slo-
venskih župnij. V let. mesecu
septembru je obiskalo oba nje-
na urada rekordno število čla-
nov: 632. Vložili so \$114,000.00.
Največja enkratna vloga je bila
\$6,452.00. Kapital se je v petih
letih povečal nekako za pol mili-
jona dolarjev. Članstvo se je
več kot podesetorilo; odprtih je
čez 1,000 računov.

Ravnatelj in člani, zlasti tisti,
ki so temu zavodu stali ob roj-
stvu, se z zadovoljstvom ozirajo
nazaj na sicer kratko, a trnjevo
pa vendar uspešno pot petih let.
Obenem pa lahko s ponosom po-
kažejo na dosežene uspehe v
službi bližnjega.

Da proslavi ta prvi jubilej in
kot praznovanje mednarodnega
zadružnega dne, pripravlja rav-
nateljstvo banket s pestrim pro-
gramom. Banket bo v dvorani
Brezmadežne v soboto, 20. okto-
bra, ob pol osmih zvečer. Vstop-
nice za banket se dobijo pri od-
bornikih in v obeh pisarnah in
stanejo \$2.50. Prav bi bilo, da
bi se tega banketa udeležili čla-
ni in nečlani, da bi nečlani zve-
deli od članov, kakšne koristi jim
nudi lasten denarni zavod. Pri-
reditelji banketa nimajo name-
na delati dobička v denarju,
temveč bi radi naredili dobiček,
ki bi ga bili deležni udeleženci
sami.

Geslo letošnjega mednarodne-
ga zadružnega dne, ki ga bo svo-
bodni svet praznoval 18. oktobra,
se glasi nekako takole: "Ljudje,
ki si med seboj pomagajo, sku-
paj gospodarsko napredujejo."
V tem geslu se skriva tista mi-
sel in tudi praktično vodilo za
življenje, ki bi ga prireditelji
banketa želeli kot dobiček raz-
deliti med udeležence. Por.

Za večjo izobrazbo

Za premnogo ljudi se izobraže-
vanje zaključuje z zadnjim šolskim
dnevom ali z zadnjim izpitom. Je
pa pri izobrazbi tako, da naza-
duje, kdor ne napreduje. Lahko
si torej predstavljamo, kako izo-
brazba na splošno pada. Na

drugi strani se pa razmere raz-
vijajo tako, da od leta do leta
zahtevajo več izobrazbe. To ve-
moženo za izobrazbo v svetnih stva-
reh in nič manj v zadevah vere,
morale in duhovnosti. Kakor je
danes težje pridobivati vsakda-
nji kruh brez neke izobrazbe
kot pred leti, tako je tudi težje
ohranjati si pravo vero brez bolj
temeljitega znanja kot nekoč.

Marijina legija, oz. njeni člani
v Torontu se tega še posebno do-
brno zavedajo. Njim je namreč
dano bolj od blizu gledati pora-
ze, ki so jih glede vere doživeli
tisti, ki so o veri imeli premalo
znanja. V nedeljo, 30. sept., le-
tos je Marijina legija v župniji
Marije Pomagaj pripravila t. zv.
"izobraževalno uro" za verske
zadeve. Vodil jo je duhovni vo-
dja Legije preč. g. S. Boljka C.
M. Legionarji so odgovorili na
kajih deset vprašanj, ki so jih
nabrali za anketo. Odgovori so
bili zelo skrbno pripravljeni in
so bili gotovo v veliko korist
navzočemu občinstvu. Pa tudi
drugače so legionarji ustvarili
prijeteljsko ozračje na sestanku.
Kar prehitro sta minuli dve uri
in pol.

Versko izobraževalna ura je
bil prvi poskus take vrste. Mnogi
so se bali, da ne bo odziva. Pa
je bila vendar udeležba večja
kot na sobotni plesni veselici v
istem prostoru. Le tako naprej
legionarji!

Sposmini in sedanost

Naš sosed je bil sodar. Imel
je majhno hišo, pa veliko druž-
no. Otroci so prihajali kar drug
za drugim. Sodar pa je delal
skoraj noč in dan. Nabijal je
obroče na sode in sodčke, kadi
in kadice. Tako je nabijal in hi-
tel, da je odmev od bližnjega
hriba Ravnika odjeknil šele pri
tretjem udarcu. In kadar je pre-
nehal, so vedno od hriba odjek-
nili še trije udarci.

Včasih so rezanico za živino
kisali. Namočili so jo v kadi ali
kadike, morda tudi samo v čeber,
pač po številu živine v hlevu, jo
pustili, da se je skisala in jo nato
pokladali živini. Zakaj je bilo
to dobro, ne vem? Neko korist
je že moralo imeti.

Nekega dne je prišel Všinc iz
Hrastenic in je naročil našemu
sosedu-sodarju precej veliko ka-
dico za kisanje. Ker je bilo to
že tako v navadi, je naročil kar
tako: "Naredi mi tako in tako
posodo za rezanico." Nič pa ni
pripomnil, da bo za kisanje, ker
se je to že samo ob sebi razume-
lo za kakšno rezanico.

Ker sodar ni bil ravno pre-
obložen z delom, se je takoj lo-
til naročila. Potreboval je pa
tudi denarja, da kupi družini
kruha in pa rad "ga je dal kak
glažek na zob." Z delom je hi-
tel, kar se je dalo. Niti ni imel
časa, da bi dobro nabrusil oblič.
Zato so pa bile tudi doge bolj
na grobo pocblane in slabo sku-

paj dane. Mislil si je: "Kadico
mu bom zapeljal zjutraj, da
še v mraku, da le denar dobim.
Mu jo bom pa pozneje popravil,
če ne bo držala."

Rečeno, storjeno. Zgodaj zju-
traj jo je naložil na voziček in
mu jo zapeljal na dom. Vsi so
še spali. Poklical je gospodarja
in čakal. Slabe volje je bil, ko
se je pojavil na vratih, ker je
moral prezgodaj vstati. Sodar
pa se je izgovarjal, da se mu
mudi, da ima še veliko dela in
podobno. Ko gospodar vpraša
za račun, mu pove: "En goldinar
in glažek šnopsa." Ker je bila
kad gospodarju všeč, zato je hi-
tro prinesel goldinar in žganje.
Bilo je prijetno jutro; naslonila
sta se na kad in pogovarjala.
Všinc je bil znan, da je kahal
dobro žganje. Imel ga je vedno
na zalogi. Žgana kapljica je so-
darja prijetno poživila; poprosil
je še za en glažek in ga je tudi
dobil. Tudi Všinc ga je vsako-
krat skril, tako da sta oba po-
stala zgovorna in da sodar kar
pozabil, da se mu "mudi."

Naredil se je dan in sonce je
posijalo po dvorišču. Posvetilo
je tudi v kad in celo skozi špra-
nje. Všinc ni prišel takoj na
jasno; šele čez čas se mu je po-
svetilo. Prinesel škauf vode in jo
vlijel v kad; seveda je takoj od-
tekla, kot bi jo vlijal na rešeto. Za-

Slovenske potniške
agencije
se priporočajo:PRODAJA AVIJSKIH IN
LADIJSKIH KART.

Skupna, vodena potovanja
v stari kar:

I. grupa od 22. aprila 1963 do
25. junija 1963 iz New Yorka SS
MAURETANIA in SS QUEEN
MARY. Cena v obe smeri samo
Can. \$356.20.

Kdor želi, se lahko udeleži
kratkega izleta po Italiji v tej
zvezi: Napoli, Rim, Firence, Ve-
nezia, Gorica, Trst — Can. \$97.40
(8 dni polna oskrba).

II. grupa od 11. aprila 1963 do
26. junija 1963 iz Montreala SS
HOMERIC, cena Can. \$357.50.

Javiti se pravčasno, zahtevajo-
te izčrpan program. Kdor plača
v USA \$ cena nižja za 8%. Cene
niso bile nikdar tako nizke.

Organiziramo skupinska poto-
vanja članom slovenskih organi-
zacij z avionom po znižanih cenah.

Od 15. okt. do 30. junija imi-
grantske cene!

Prodaja dinarjev, pošiljanje de-
narja, slovenske knjige, paketi,
vizumi, potni listi za nedržav-
ljane, notar za garancije etc.
vedno na razpolago.

WORLD TRAVEL
SERVICE LTD

258 College St.
Toronto, WA 3-4868.

PODRUŽNICA:

Montreal P. Q., VI 4-5292
3968 St. Lawrence Blvd.

čel se je prepil. Sodar pove, da
je dobil naročilo za posodo, ki bo
za rezanco in ne za vodo. "Vsuj
v kad rezanico in boš videl, da
bo ostala notri," je vpil. Besed-
da je dala besedo in nazadnje sta
se sešla in valjala po dvori-
šču. Se se sosedje so ju spravili
narazen.

Všinc je tožil in zahteval novo
kad, ali pa denar nazaj. Sodar
je pa trdil, da je izvršil naročilo
tako, kot je bilo rečeno: posodo
za rezanico, ne za vodo. Pravda

se je vlekla. Nazadnje ju je so-
dnik le pripravil do tega, da sta
se pobotala in plačala vsak polo-
vico stroškov. Bilo jih je za 15
kadi in za šest litrov žganja, da
zamujenega časa ne štejem. Klet-
vine in vse nepotrebne besede so
pa zapisane v nebeški kroniki.
Sodarjeva družina je bila več kot
mesec dni brez kruha.

Če bi imeli takrat na Hraste-
nicah vpeljano "stezo sprave",
koliko cenejša bi bila "pravda".
Ljotze Ambrožič st.

Newtorontske novice

Čital sem v časopisih o velikih
slovesnostih, ki so jih obhajali v
stolni cerkvi v Mariboru ob pri-
lični 100-letnici smrti škofa An-
tona Martina Slomška. Tudi ško-
fijaki proces, da bi bil Slomšek
proglazen k blaženim, je že kon-
čan. Mariborski škof Drževičnik
je sedaj vse izsledke škofijskega
procesa vzel s seboj v Rim, ko je
šel na vesoljni cerkveni zbor.
Škof Anton Martin Slomšek je
tako zelo slovenski in last cele-
ga slovenskega naroda, da bo-
mo Slovenci v njem veliko pri-
dobili, če in kadar bo dosegel
čast oltarja. Zato smo hvaležni
Bogu, da imamo vsaj njegov do-
pinski kip v dvorani Brezmadež-
ne. Kajti mlajši slovenski rod,
ki se je rodil že v Kanadi, utegne
doživeti dan, ko bomo mogli po-
dobe in kipe škofa Slomška pre-
nesti iz dvoran in domov v cer-
kve na oltarje.

Mene najbolj zanima, kako
so veselo popevke škofa Slomška
prevredli na latinski jezik, in kaj
bo rekel v Rimu hudičev advo-
kat — advocatus diaboli — ko
bo te Slomškove pesmi bral in
iskal dokazov, da škof Slomšek
ni svetniško živel in da ne sme
biti razglašen za svetnika. Kajti
kdor iztrga samo posamezne
verzice iz teh Slomškovih pesmi,
si res težko predstavlja, da bi svet-
niško živeči duhovnik in škof
tratil čas za sestavljanje pesmi,
ki vabijo v trgatve in k pitju vi-
na kot "En hriček bom kupil,"
v kateri se ponavlja refren:
"Sladko vince piti, to me veseli,
dobre volje biti svoje žive dni,
svoje žive dni, brez vseh skrbi to
me srčno veseli." Da prav razu-
memo namen teh Slomškovih
pesmi, je treba poznati ozadje in
nagibe, ki so ga nagnili, da se
je škof Slomšek lotil takih pe-
smi. On je videl, kako so bile
tedaj med slovenskim ljudstvom
polasti v času vinske trgatve v na-
vadi umazane, klafarske pesmi
in ga je ta nedostojnost sloven-
skih ljudi bolela. Kako naj te
razvade odpravi? O sv. Alojzi-
ju in o Mariji Brezmadežni na
vinskih trgatvah pač ne bodo

hoteli peti in tudi primerno ni.
Naj bodo Slovenci veseli, naj
tudi ob vinskih trgatvah vino
pijejo in pojejo vesele pesmi, le
pošteno in v pravih mejah mora
biti vse. In v teh pesmi je Slom-
šek zelo dobro zadel miselnost
veselih štajercev. Naj pijejo
in naj bodo veseli, a vse naj bo
plemenito in pošteno. In res je
uspel. Kmalu so njegove pesmi
izrinile umazane, klafarske pe-
smi. In prav v tem se kaže
Slomškova modrost in svetniška
iznajdljivost, ko se zna pribli-
žati veseli naravi ljudi, kot se je
Kristus v Kani Gallejski, ko je
soremenil vodo v vino.

In prav zato nam je škof Slom-
šek zato všeč in tako blizu. Kljub
svetniškemu življenju je ostal
ves ljudski, ves preprost in poln
razumevanja za vse naše potre-
be. Svetništva ni pretiraval,
ampak ga je znal približati vsa-
kemu veselj in zabavi, da je le
plemenita in poštena. Če bi ži-
vel med nami tu v Torontu, bi
prišel tudi na naše "vinske tr-
gatve," bi se z nami veselil in
pel in popil kozarec vina, pa se
obenem potrudil, da bi k vese-
lemu in prijetnemu dodal kaj ko-
ristnega in resnega, a tako ne-
vsiiljivo, da Slovenci še zapazi-
li ne bi. Le čutili bi, da jih njego-
va navzočnost plemeniti in jim
odpira nove vire veselja.

Tako naj bi bilo tudi na naši
"vinski trgatvi," ki jo prireja
cerkveni odbor v soboto, 13. ok-
tobra. Pošteno veselje in pri-
jetno razpoloženje. Župan in
županja bosta širokogrudna in
polna razumevanja za vse naše
hudomušnosti; zato zaporov
sploh ne bo; pač bo pa policija
pazila, da nihče na nepošten na-
čin ne bo prišel do grozja. Mla-
di fantje in dekleta-viničarji
bodo z vriskanjem in petjem po-
življali vinsko trgatve. Tudi
vesele Slomškove bomo peli.
Tako veselo razpoloženje pospe-
šuje naše prijateljske odnose in
nas med seboj povezuje. Zato
ste na vinsko trgatve vabljeni
vsi Slovenci, ki dvorano Brez-

madežne in naše veselice že po-
znate in smo se že skupaj vese-
lili, pa tudi kakega novega pri-
jatelja povabite, kakor svetuje
škof Slomšek:

Prijatelje povabil,
pa še sam ga bom pil.

Kakor v življenju doživljamo
vesele in žalostne dni, resne in
prijetne ure; tako mora biti tudi
po naših dvoranah vsakega ne-
kaj. Ne same veselice, pa tudi
ne same resne stvari. Na misi-
jonsko nedeljo, 21. oktobra, bomo
imeli popoldne ob 4 misijonsko
prireditev, združeno z zabavnim
popoldnevom za družine z otroki.
Prireditev bomo posvetili misi-
jonom; pripravilo nam jo bo
Društvo Najsvetejšega Imena
Jezusovega.

Sicer pa ta mesec največ po-
zornosti posvečamo vesoljnemu
cerkvenemu zboru. Redki so v
katoliški Cerkvi, približno na 100
let enkrat, pa so tedaj toliko bo-
lje pripravljeni in sežejo na glo-
boko in široko ter dajo smernice
za nadaljnih 100 let. Združeni
narodi leto za letom zasedajo, a
nikamor ne pridejo, ker v vodi-
teljih držav ni resne volje za
skupni blagor vseh narodov in
cele človeške družbe, ampak
predvsem na to gledajo, kako bi
drug drugega izigravali in dobi-
li oblast nad vsem svetom. No-
bene prave resnobe ni na teh
zasedanjih in prav zato tudi no-
benih pravih uspehov. Kako
vse drugače je v katoliški Cer-
kvi. Za ta vesoljni cerkveni
zbor so se dve leti resno pri-
pravljali. Te dni pred začetkom
vesoljnega cerkvenega zbora je
ves katoliški svet na kolenih in
prosi Svetega Duha, naj prinese
Cerkvi novega binkoštnega o-
gnja, naj razsvetljuje in vodi
vse, ki se bodo zbrali na vesolj-
nem cerkvenem zboru. Na cer-
kvenem zboru bodo razpravljali
z vsa resnobo o vseh sodobnih
verskih, moralnih in cerkveno-
disciplinskih vprašanjih. In ko
bo nazadnje sveti oče potrdil
končne sklepe in odločbe vesolj-
nega cerkvenega zbora, bo la-
hko rekel tako kot je prvi papež
apostol Peter na prvem vesolj-
nem cerkvenem zboru v Jeruza-
lemu:

"Odločil je Sveti Duh
in mi z njim..."

Kakšna razlika, ko se zberejo
škofje skupaj s papežem na ve-
soljni cerkveni zbor od zaseda-
nja Združenih narodov, ko se
zberejo voditelji vseh držav; pa
tudi velika razlika od zasedanja
svetovnega zbora krščanskih
cerkva, kakršen se je to leto vr-
šil v New Delhi v Indiji. Pač
dokaz, da Cerkev vodi Sveti Duh
in v njej živi Kristus. O vsem
tem razmišljajo te dni naši žup-
ljani, ko opravljamo devetne-
vnico v čast Sv. Duhu za uspeh
2. vatikanskega vesoljnega cer-
kvenega zbora.

Zadnje tedne se je oglasilo z
darovi za doprinski kip Jegliča več
bivših gojencev škofovih zavodov
— Jegličevcev. Darovali so:
\$30.00 dr. Franc Puc, Hobo-
ken, N. J.; po \$10.00 preč. g. Jo-
že Ferkulj, Quincy, Ill., Marjan
Bartol, Toronto, Ont., \$7.00 Ivan
Senica, Toronto, Ont.; \$5.00 Ja-
nez Sever, Cleveland, Ohio. Kar
manjka še za kip škofa Jegliča,
tjemo dobiti še od Jegličevcev,
ker smo se na nekatere še pose-
bej osebnostno obrnili. Za kip svet-
niškega kandidata Barage in
Slomška pa še skoraj nič nismo
prejeli. Morda ima kdo posebno
prošnjo do teh dveh svetniških
kandidatov; naj bi to svojo pro-
šnjo podprli tudi s kakim darom
in se obenem zatekel v molitvi
k tema božjima služabnikoma za
pomoc. Pri Baragi in Slomšku
so v glavnem škofijaki procesi
končani; a preden bosta proglase-
na za blažena, se bodo morali
na njuno priprošnjo zglediti ču-
deži, vsaj dva. Teh pa toliko
časa ne bo, dokler se ne bomo
začeli v živi veri in neomajnem

zaupanju k njima zatekati za po-
moč.

Darove lahko iz Z.D.A. pošlje-
te naravnost na kiparja Gorše-
ta: 1135 Addison Rd., Cleveland
3, Ohio; iz Kanade pa na J. Ke-
pač, C. M., 229 Brown's Line,
Toronto 14, Ont.

Na prekop ožine Kra na
Malajskem polotoku so
začeli resno misliti

BANGKOK, Taj. — Malajski
polotok je zvezan z azijskim
kontinentom samo po ožini Kra,
ki je široka komaj 75 milj. Ako
bi to ožino prekopali, bi bila pot
iz Evrope in Afrike v vzhodno
Azijo skrajšana za 900 milj. Da-
si se je ideja o prekopu rodila že
pred 100 leti, je nihče ni vzel za
resno. Proti prekopu se namreč
vztrajno borita pristanišči Singa-
pore in Hong Kong, za njima
pa stoji Anglija.

Sedaj se je načrt menda pre-
maknil z mrtve točke. V tajski
prestolici se je osnovalo posebn-
no podjetje, ki že izdeluje načr-
te za prekop in je tudi že po-
stavilo približen proračun. Dela
na kanalu Kra bodo stala neka-
ko 300 milijonov dolarjev, torej
ne ravno ogromna vsota, trajala
bi pa 5—7 let od dneva, ko nač-
rt odobri tajska vlada.

Na kanal niso do sedaj dosti
računali, ker so smatrali, da se
investicije ne bodo rentirale. Z
modernimi stroji se je pa opravl-
ljanje zemeljskih del tako poceni-
nilo in stroški tako zmanjšali,
da ni več strahu, da bi podjetje
propadlo radi slabih poslov.

Tajska vlada je načrtu naklo-
njena. Pravijo, da ga bo kmalu
odobrila.

Več splavov kot rojstev!

DUNAJ, Avstr. — Glavno gla-
silo češke komunistične partije
Rude Pravo poroča, da je v ne-
katerih mestih v Češkoslovaški
republik, med drugim v Pragi,
v zadnjem času več splavov kot
rojstev.

List se sprašuje, kam to vodi.
Znano je na splošno, da je na-
ravni prirastek na Češkem izred-
no majhen.

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

V najem

5 sob, zgoraj, oddamo na 1279
E. 55 St. Kličite EN 1-9808
podnevi ali UL 1-0966 zvečer.

(202)

V najem

4 sobe zgoraj, spredaj,
porč, plinski furnez. Se odda
odraslim. Vse ugodnosti. Na
1134 E. 76 St.

(194)

V najem

4 sobno stanovanje s po-
hištvom, kopalnico, po želji
garaža, na sončni strani,
C.T.S. postaja pred vrati, za
odrasle. Na 1008 E. 79 St.
tel. 431-1184.

(194)

Sedaj je čas za barvanje hiš z-
naj in znotraj. Pokličite
TONY KRISTAVNIK
Painting & Decorating
HE 1-9965 ali UT 1-4234.

Stanovanje v najem

5 lepih sob se odda na 6605
Bonna Ave., spodaj, dvem ali
trem odraslim osebam. Zglasite
se na 1258 E. 61 St., zadaj.

(9, 11, 12 okt.)

ZULICH
INSURANCE
AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

Božični darilni paketi, ki pridejo do pre-
jemnika brez carine in stroškov

NAJNOVEJSI MODELI radijskih in televizijskih aparatov,
hladilnikov, šivalnih strojev, pralnih in sušilnih strojev in
biciklov po tovarniški ceni.

POOBlašČeni URAD ZA SESTAVO IN OVERITEV DOKUMEN-
TOV. Potovalni papirji za državljane in nedržavljane. Prevodi in
prepisi. Strokovno vodenje poslovnih knjig. Davčne prijave.

POROKE PREKO POOBlašČENCA V JUGOSLAVIJI.
VOZOVNICE za vse letalske in ladijske linije. Poseben 30% popust
za vselence na vseh letalskih linijah.

Pošiljanje denarja preko Narodne banke. Stroški pošiljatve
\$1.00. Dinarski bankovci po najnižjem tečaju.

Pošiljamo zažamčeno originalna in sveža zdravila brez carine.
— Zahtevajte naš novi cenik za leto 1963. —

ZAVAROVANJE: za zdravnika, za operacije in vaš dohodek.

CENTRAL HOMELAND AGENCY

(Lastnik: MILAN LENDIC)

471 College St. TORONTO 4, Ont., Canada

Telefon: WA 1-6016

SIMPATičNE MUCKE — Na velesejmu v Frankfurtu na Majni v Nemčiji so tako-
le opravljena dekleta razkazovala novo zimsko obutev.

HENRY BORDEAUX:

Zametene stopinje

Hkrati je v lični kretnji, kakršne imajo na slikah grške žene, ki nosijo vodo, pokazala na svoje lase. V restavraciji bodo vsi pasli radovednost na njej in morda poznajo celo žalostno gorsko dogodbo, v kateri je ona izvajala žalostno junakinjo. Čemu naj prenaša vse te bodeče poglede njen obraz, ki se je komaj zacelil? Toda ne bo li njen mož mislil, da se je zatekla v svoje skrito žalovanje in ga noče zapustiti, če bo preveč jasno pokazala, da bi rajši ostala v sobi? Zato si ni upala siliti vanj in je trepetaje čakala, kaj bo Mark odločil.

On pa je mislil le na to, kako bi se zgubil v množici; na vsak način se je hotel izogniti zaupnemu razgovoru in preživeti dan v vsakdanji družbi Mihaela Monestierja; upal je, da mu bo ta dan prinesel srečo, pa ga je že takoj ob prihodu pustil na cedilu, kakor ga je bila pustila Tereza.

"Vaša obleka je zelo lična, verjemite mi!" je rekel Monestier. "Vedno ste sami. Nekoliko se boste raztresli."

Ni ugovarjala tej odločitvi; vdala se je in že je mislila na drugo obleko, ki ji bo bolje pristajala in ki jo bo pred kosilom lahko še nekoliko zlikala.

Gospod Monestier je odšel in Tereza je medtem, ko je njen mož poslušal klepetanje Julke,

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

LAUNDERMAT — Coin operated 22 top loading washers. 6 dryers. Good monthly net. Priced for quick sale. By owner. 553 N. Cicero. — CO 1-8480.

BOATS FOR SALE

14" THOMPSON — 33 H.P. Scott Atwater, Elect. starter, Bail-O-Matic. Steering & accessories. Tee Nee trailer. A-1 cond. \$950 or best offer. FU 5-3019. (195)

REAL ESTATE FOR SALE

LA GRANGE — Luxury for the top executive. Large new brick Colonial. Best location. De luxe in every way. Bsm. 4 large bedrms. 3½ baths. Att. 2 car gar. Elec. door opener. In the 70's. FL 2-3386. (195)

ARLINGTON HEIGHTS — OWNER MUST MOVE. Sac. ½ acre corner lot. Face brk. ranch, 5 yrs. old. 6 rms., 3 bedrms., 1½ bath, full bsmt. with rec. rm. 1605 W. Hawthorne. By appt. only. 358-0921 or CL 5-8294. Mrs. Gundlach. (195)

By Owner — 14316 PARNELL — 5 Room brick bungalow, 9 yrs. old. Gas heat. Alum. Storm & Screen. Full basement. — MI 3-6213. (195)

TINLEY PARK — By owner. APT. BLDG. 1-4 Room immed. occup. and 1-3 rm. Lot 100x298'. Gas heat, storms, screens. 2 car gar. \$18,500. Phone KE 2-4447. (194)

BY OWNER — Georgian. 3 bedrms. Den. Ceramic bath & powdery, garage. 3030 N. New England Ave. 637-6885. Open Sunday 2 to 5. (196)

HINSDALE — By Owner. 7 yr. old Cedar Shingle Ranch. 3 bedrms, 1½ baths, full bsmt., 1½ car gar. Has gas-fired H. W. baseboard heat. 3 Bks. from W. Hinsdale station. — Price: \$26,500. Call FA 5-1620. (196)

ki mu je imela toliko povedati, vzela Silvijo k sebi. Dolgo časa jo je skoraj žalostno opazovala, preden jo je obvestila. Nikoli ni hotela prizadeti zla živi duši in zdaj so ji naložili, da trpinči ubogo otrokovo srce.

"Ne bi li hotela imeti tudi ti mamo?"

"Očka mi zadostuje."

"Očka ne zadostuje vedno."

"Jaj, moj atek je kakor mama!"

Vendar o tem ni bila več trdnostno uverjena. Oče je ni več zavijal v pretežka ogrinjala, ni je več silil na sveži zrak in ni bil več zraven, kadar se je odpravljala spat. In hipoma se ji je storilo milo po teh časih. Vrgla se je v naročje gospe Romenayevi, ki jo je tolažila, ji dajala poguma in nadaljevala:

"Rdeča je in plavolaska, so mi povedali. Zelo rada te bo imela, prepričana sem."

"Kdo?"

"Irma Waldheim."

"Oh, da, Nemka! Jaz je ne maram."

"Zakaj ne?"

"Ker zbada."

"Zbada?"

"Da! Prvič, ko me je objela, me je njena zaponka zbadla."

Se druge stvari so bile, ki so zbadale še huje nego ta pomembna zaponka. Tereza se je na tihem in v najboljši veri jezila nad divjaštvom, nad nezvestobo Monestierjevo, ki je pozabil na mrtvo ženo, katero je toliko časa objokoval, in je zdaj vsiljeval otroku mačeho.

"Obljubi mi, da jo boš ljubil," je še dostavila, da bi si pomirila vest, in je pobožala otroka.

"Ne morem."

"Poskusi!"

"Oh, kako je Julka srečna!"

"Zakaj?"

"Ona ima že očeta in mater, morda že celo od rojstva..."

* * *

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

OAK LAWN AREA \$18,500 5½ rm. brk. ranch, 3 bedrms., gas heat, tile bath and kitch. plus 41' x 10' rm. addition, 2 car gar., many extras. By OWNER. — NE 6-2214. (194)

GLEN ELLYN VIC. — REAL BARGAIN. — 3 Bdrm. Ranch. Large paneled liv. rm. Extra large paneled family rm. Gas heat, Attached gar. 1 acre lot. \$17,500. — MA 7-3680. (194)

MORTON GROVE — By owner, 2 yr. old bi-level, 3 bedrms., 1½ baths, alum. S.S., gas ht., cent. air cond., w/w cptg., drapes. Pan. rec. rm., nat. firepl. Rock garden, patio, beautiful ldscep., fruit trees, gar. Near church, schl., shop. & transp. 9320 Mason Ave. YO 6-7848. (194)

NILES — BY OWNER Moving out of St. Must sac. 6 rm. brk. ranch, 2 bedrms., fam. rm. with nat. firepl. Built in TV, w/w cptg., gas range & dryer, fenc. yd., walking dist. to Cath. chrch & schl. Nr. shop. & transp. Low taxes. — \$22,900 or best offer. Att. gar., lot 50x150. 739 Nora Ave. NI 7-8792. (194)

614 N. DRAKE — BY OWNER 2 Flat, 7 and 6 rooms. All brick and stone front. Gas heat, large rooms, plenty closets. Nr. school, transp., shopping. Mid 20's. VA 6-3343. (194)

BEVERLY on Longwood, nr. 107th DLX. face brk. Georg. on 50x258 ft. wooded lot, charming inter., elec. kit., dishwasher, 3 extra lge. bedrms., pan. rec. rm., jalousie patio, rm. tile bath, 2 powder rms., loads of extras. Low 30's, by owner. — PR 9-5065. (195)

Ko se je gospa Romenayeva prikazala v široki hotelski obednici, je čutila, da so vsi pogledi uprti vanjo. Sla je na svoj prostor, ki je bil prihranjen zanj ob odprtem oknu, in trpela je, kakor tisti, ki jih gole kažejo po cirkusih. Doslej je živela v senci; zdaj pa je hipoma stopila v luč, ki jo je slepila. Zaradi njenih kratkih las in fantovskega izraza so jo vsi opazovali. Ni poznala legend, ki so jih pripovedovali o "ženi na balkonu", toda čutila je žaljiva ugibanja. Obleka iz bele volne je skoraj spominjala na mlade deklice. Zaradi te preprostosti, zadrege in rdečice v licih se je mahoma vsem priljubila. In radovednost, ki jo je obdajala, ji ni bila več sovražna; tolika je bila njena ljubkost. Zdelo se je, da tiho govori: "Pozabite me! Ne glejte me! Samo žena sem, uboga žena, ki je veliko trpela in morda še ni prestala vsega trpljenja."

Mark je šel za njo z Mihaelom Monestierjem. Obžaloval je že svojo odločitev; tudi on je čutil nesramnost gledalcev. Najrajši bi jih bil surovno zavrnil. Toda začudeno je spoznal, kako se je sprevrgla v viteštvo. Hotel je preživeti dan z njo samo, pa ga je zdaj zapravil — kakor bi uničil cvetlični vrt. Zanos, s katerim ga je navdajala Tereza, se je na skrivaj polastil vseh navzočih, le njegove masčevalnosti, njegove žalosti in vse bridkosti, ki se je primešala temu zanosu, niso čutili z njim.

Silvija in Julka sta se veselili na svojih stoli. Zdelo se jima je, da sta že mladi gospodični, ker sta si smeli sami izbrati prvo jed.

Mihael Monestier je od daleč pozdravil Waldheimove in jih skrivaj pokazal svojim prijateljem; tako so lahko občudovali okroglo gospodično Irmo in njen zdravi tek pri kosilu. Za popoldne je bil že oddan: dogovorili so se z večjo družbo za izlet na Dent de Jaman; tudi otroci pojdejo z njimi.

"Prepustite mi Julko! Pot je prav lahka. Do Combe d'Amont se bomo peljali z električno železnico, od tam pa smo v tri četrt ure na vrhu. Tam je zelo obsežen razgled."

Obrnil se je k Marku in je skušal pridobiti še njega, deloma iz vljudnosti, deloma da ne bi bil tako sam med temi Nemci.

"S hčerko pojdite. Tudi Vam bo sveži zrak dobro del."

"Še nocoj odpotujem."

"Do vlaka bomo že nazaj, četudi bi se peš vračali."

Mark se je upiral, zakaj rad bi bil ostal sam s Terezo, sam, četudi bi se mu trgalo srce. Skušal je brati v ženinih očeh. Ona je mislila, da se brani le zaradi nje, da pa bi rad šel. Kjer ni zaupanja, se povsod naseli nesporazumljenje. Tudi ona je želela malo časa in malo samote, da bi se bolje sporazumela z njim, da bi spoznala njegove misli in zopet našla njegovo prijateljstvo kakor na Velikem Svetem Bernardu. Ker pa mu je hotela ustreči, ga je še sama silila na sprehod:

"Bolje se boste počutili nego v Parizu."

Tedaj si je domišljjal, da ji ni nič zanj.

"Prav! Pa pojdem!"

In takoj ji je bilo žal, da je izrekla te besede, v katere sama ni verjela.

Po kosilu so z Nemci odšli. Vsi so bili v turistovskih oblekah in celo najdebelejši in najokornejši med njimi so imeli nekaj vojaškega na sebi. Bili so v dokolenkah, oboroženi s čutarami, preko prsi so jim viseli daljnogledi in bahali so se, kakor da so v uniformah. In njihove noge v okovanih čevljih so bile velikanske.

Mihael Monestier in Mark Romenay pa niti hlač nista zavihala; bila sta v nizkih čevljih, v rokah sta imela drobne palčice in na vlaku so se Nemci celo

norčevali iz njiju. Neka gospa je celo drzno bleknila: "Nemara gresta v Versailles?"

Ko so izstopili, je gospodična

Irma vodila vso družbo. Imela je nazaj počesane, svetle lase, bila je visoka in močna, podobna gorski divji ženi. Zares je ozdra-

MOŠT!

KALIFORNIJSKI IN OHAJSKI MOŠT

Imamo nove sode od žganja

Vse mere

Pripeljemo

A. BARAGA WINERY

15322 Waterloo Rd.

IV 1-5230

NAPRODAJ

Ohijsko in kalifornijsko

GROZDJE IN MOŠT

POMPEI WINERY

3990 E. 89 St.

DI 1-3185

pri Harvard

MULLALLY FUNERAL HOME

GRACEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street

KEDmore 1-9411

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov: .....

Moj novi naslov: .....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

V BLAG SPOMIN

SESTE OBLETNICE, ODKAR JE UMRL NAŠ LJUBLJENI SOPROG, OČE IN STARI OČE

JAMES YERT

ki je preminil dne 9. oktobra 1956. leta.

Šest let je že minilo, odkar je utihnil Tvoj mili glas, v naših srcih pa je ostala velika žalost, ker Tebe več med nami ni. Ni ga dneva in ne ure, da ne bi bil nam pred očmi.

Dragi soprog in oče, ostaneš nam v trajnem spominu do konca naših dni. — Počivaj v miru!

Zalujoci:

JENNIE YERT in DRUŽINA
Cleveland, Ohio, 9. oktobra 1962.

Sedeminšestdeset let

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam. v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

KRANJSKO
KATOLIŠKA

SLOVENSKA
JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premoženje: \$13,500,000.00

Število certifikatov: 48,000

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadsolventni podporni organizaciji —

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLISKI JEDNOTI

kier se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K. S. K. JEDNOTA nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote \$400.00.

Ako se nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARSI, VPISITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

PREMIŠLJENO — Filmska igralka Shirley MacLaine si v restavraciji prižiga cigareto na sveči, ko je prišla na svedanost ob koncu snemanja filma "Srečanje dveh" z Robertom Mitchumom.

POZDRAV AMERIKI — Godbi znanih Royal Scots Greys in Argyll and Sutherland Highlanders zabavata množico na Rockefeller Plaza v New Yorku, kjer sta začeli svoj obisk v Združenih državah in Kanadi.